

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 19. februar 2010
Kontor: Civil- og Politiafdelingen
Sagsnr.: 2009-150-1492
Dok.: JEE42545

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 246 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 1. december 2009. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Brian Mikkelsen

/

Carsten Kristian Vollmer

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 246 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren redegøre for, hvilke initiativer han påtænker i anledning af artiklen "Da Blågårds Plads opsøgte madame Helene" fra www.berlingske.dk den 30. november 2009, herunder hvordan vidner kan sikres bedre, hvordan politiet kan arbejde med at skabe tillid til at borgere kan henvende sig og endelig hvordan ministeren vil sikre vidners værdier mod hærværk, når de står frem. Der bedes redegjort for muligheden for at sikre vidners værdier med mulighed for en statsfinansieret erstatning ligesom ved voldssager.”

Svar:

I den omtalte artikel anføres det – med udgangspunkt i en konkret episode – at unge fra bandemiljøet omkring Blågårds Plads under trusler om vold og hærværk afpresser lokale handlende på Nørrebro til at betale ”beskyttelsespenge” for at undgå problemer. Det fremgår af artiklen, at de handlende ikke tør stå frem som vidner.

Justitsministeriet skal indledningsvis understrege, at det er af største betydning for et retssamfund, at borgerne trygt og sikkert skal kunne stå frem og afgive forklaring til politiet og i retten, når de har været vidner til strafbare forhold. Det er derfor også et område, som regeringen løbende følger, og som politi og anklagemyndighed har stor fokus på.

Justitsministeriet har i øvrigt til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet følgende udtalelse fra Rigspolitiet, hvortil der henvises:

”Københavns Politi har oplyst, at politikredsen i anledning af artiklen har foranlediget, at lokalpolitiet på Nørrebro har taget kontakt til de lokale forretningsdrivende for at forhøre sig om problemets omfang. Der er ikke herved fremkommet oplysninger om andre tilfælde af afpresning over for forretningsdrivende. Københavns Politi bemærker hertil, at afpresning i prostitutionsmiljøet begået af personer fra bandemiljøet har indgået i den løbende efterforskning af bandekonflikten.

For så vidt angår beskyttelse af vidner mod hærværk mv., når et vidne står frem, henviser Københavns Politi til retsplejelovens § 856, som i visse tilfælde giver mulighed for at afhøre vidner i retten, uden at vidnets navn, stilling og bopæl oplyses for den tiltalte, hvis afgørende hensyn til vidnets sikkerhed gør det påkrævet. Reglerne i retsplejelovens § 856 om anonyme vidner er ifølge forarbejderne forudsat anvendt i forbindelse med såkaldte tilfældige vidner, det vil sige perso-

ner, som tiltalte ikke kender i forvejen, og som tilfældigt overværer eller er offer for en forbrydelse.

Københavns Politi vurderer, at såkaldte tilfældige vidner formentlig kun meget sjældent vil kunne bidrage med bevis til sagen i de omhandlede tilfælde.

Rigspolitiet kan henholde sig til det af Københavns Politi anførte, idet Rigspolitiet skal bemærke, at man ikke er i besiddelse af oplysninger, som kan godtgøre, at problemer af den i artiklen nævnte karakter generelt skulle være stigende.”

Justitsministeriet kan i forlængelse heraf oplyse, at ministeriet sammen med Rigsadvokaten og Rigspolitiet for tiden drøfter behov og muligheder for nye initiativer til en styrkelse af forholdene for vidner, der skal afgive forklaring i straffesager.

Justitsministeriet kan endvidere oplyse, at ministeriet i foråret 2009 nedsatte en arbejdsgruppe om sikkerhed i retsbygninger med repræsentanter for domstolene, Domstolsstyrelsen, Direktoratet for Kriminalforsorgen, politiet, anklagemyndigheden og Justitsministeriet. Arbejdsgruppen har til opgave at udarbejde et konkret forslag vedrørende sikkerhedsniveauet i landets retsbygninger, bl.a. vedrørende vidnesikkerhed, personsikkerhed, hærværk og sager med behov for forhøjet sikkerhedsniveau.

Arbejdsgruppen forventes snart at afslutte sit arbejde. Når arbejdsgruppens rapport foreligger, vil Justitsministeriet i første omgang drøfte arbejdsgruppens anbefalinger med Domstolsstyrelsen.

For så vidt angår spørgsmålet om mulighederne for at sikre vidners værdier gennem en ordning med statsfinansieret erstatning bemærkes, at det følger af § 1, stk. 1, i lov om erstatning fra staten til ofre for forbrydelser, at staten yder erstatning og godtgørelse for personskade, der forvoldes ved overtrædelse af straffeloven, hvis overtrædelsen er begået i Danmark. Det samme gælder personskade, der indtræder i forbindelse med hjælp til politiet under anholdelse eller i forbindelse med handlinger, der foretages med henblik på lovlig privat anholdelse eller forhindring af strafbare handlinger. Efter lovens § 1, stk. 3, yder staten endvidere erstatning for personskade forvoldt ved handlinger i udlandet i visse tilfælde samt under nærmere angivne betingelser for tingsskade, jf. lovens § 3.

Justitsministeriet har ikke aktuelle overvejelser om at udvide området for, i hvilke situationer der ydes erstatning efter voldsoffererstatningsloven, til også at omfatte tingsskade, som vidner lider i anledning af, at de har

vidnet i en straffesag. Justitsministeriet har således ikke konstateret, at der skulle være et særligt behov for en sådan udvidelse.

Justitsministeriet skal imidlertid pege på, at retsplejelovens kapitel 89 indeholder regler om påtale af borgerlige krav under straffesager (såkaldt adhæsionsproces). Reglerne giver domstolene mulighed for under en straffesag at dømme tiltalte til at betale erstatning til forurettede. Justitsministeriet har anmodet Retsplejerådet om at gennemgå de gældende regler om påtale af borgerlige krav under straffesager og overveje, om reglerne bør gøres mere fleksible med henblik på at lette forurettedes muligheder for at forfølge civilretlige krav mod tiltalte (f.eks. krav om erstatning som følge af hærværk). Retsplejerådets betænkning herom forventes afgivet i 2010.